

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงาน ความยุติธรรมในองค์การกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ตลอดจนศึกษาตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การของพยาบาลวิชาชีพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ในโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้ง 12 เขต รวมทั้งสิ้น 25 โรงพยาบาล มีประชากรทั้งหมด 7,831 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. สํารวจจํานวนพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการในโรงพยาบาลศูนย์ จากกลุ่มงานการพยาบาล (2545) ทั้ง 25 โรงพยาบาล โดยการส่งไปรษณียบัตร ไปยังโรงพยาบาลศูนย์ทั่วประเทศ 25 แห่ง เพื่อสอบถามจํานวนพยาบาลวิชาชีพ พบว่ามีจํานวนพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการทั้งสิ้น 7,831 คน

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1976 อ้างถึงในประคอง กรวรรณสุต , 2538)

$$\text{ใช้สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad ; \text{ เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น 0.05}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างในที่นี้กำหนด 5%

สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{7,831}{1 + 7,831(.05) (.05)} \\ &= 380 \end{aligned}$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้คือ พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ โรงพยาบาลศูนย์ จำนวน 380 คน

3. สุ่มตัวอย่างโรงพยาบาล โดยจำแนกโรงพยาบาลศูนย์ ตามการแบ่งส่วนราชการ และอัตรากำลังของหน่วยงานส่วนภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 12 เขต เลือกโรงพยาบาลศูนย์เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขต โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากในกรณีนี้ที่เขตนั้นๆ มีจำนวนโรงพยาบาล 2 แห่ง เลือกมาหนึ่งโรงพยาบาล ในกรณีนี้ที่เขตนั้นๆ มีโรงพยาบาล 3 แห่ง เลือกมา 2 โรงพยาบาล และในกรณีนี้ที่เขตนั้นมีโรงพยาบาลเพียงแห่งเดียว กำหนดให้โรงพยาบาลนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมโรงพยาบาลที่สุ่มตัวอย่างได้ 15 แห่ง

4. หากจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาลที่สุ่มได้ โดยวิธีการคำนวณตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงพยาบาล ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน คิดเป็นร้อยละ 8.27 ของจำนวนพยาบาลวิชาชีพ ทั้ง 15 แห่ง คือ 4,590 และนำร้อยละ 8.27 ไปคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล ดังแสดงในตารางที่ 4

5. สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละโรงพยาบาลที่สุ่มมา ในทุกแผนกที่รับผู้ป่วยไว้รักษาพยาบาล คือ แผนกอายุรกรรม แผนกศัลยกรรม แผนกศัลยกรรมกระดูก แผนกสูติ-นรีเวชกรรม แผนกกุมารเวชกรรม หอผู้ป่วยหนัก แผนกตา หู คอ จมูก หอผู้ป่วยพิเศษ และงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน คำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของพยาบาลในแต่ละแผนก เลือกหอผู้ป่วยในแต่ละแผนกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลากและเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลากรายชื่อของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยที่สุ่มได้ ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพที่ระดับปฏิบัติการ
โรงพยาบาลศูนย์

เขต	โรงพยาบาล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่างพยาบาล วิชาชีพที่ใช้ในการวิจัย
1.	รพ.พระนครศรีอยุธยา	194	17
2.	รพ.สระบุรี	292	-
	รพ.เจ้าพระยามรราช สุพรรณบุรี	222	18
3.	รพ.ชลบุรี	362	-
	รพ.พระปกเกล้า จันทบุรี	377	-
	รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ ปราจีนบุรี	192	16
	รพ.ระยอง	274	23
4.	รพ.ราชบุรี	342	28
	รพ.นครปฐม	308	-
5.	รพ.สุรินทร์	262	-
	รพ.มหาราชนครราชสีมา	536	44
	รพ.บุรีรัมย์	192	17
6.	รพ.อุดรธานี	274	-
	รพ.ขอนแก่น	330	27
7.	รพ.สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	432	36
8.	รพ.สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์	305	25
9.	รพ.อุดรดิศต์	280	23
	รพ.พุทธชินราช พิษณุโลก	414	-
10.	รพ.ลำปาง	389	32
	รพ.เชียงใหม่ประชานุเคราะห์	382	-
11.	รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช	393	32
	รพ.สุราษฎร์ธานี	352	-
12.	รพ.ตรัง	210	-
	รพ.หาดใหญ่ สงขลา	296	24
	รพ.ยะลา	221	18
	รวม	7,831	380

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำและแบบเลือกตอบ โดยทำเครื่องหมายหน้าข้อความที่กำหนดให้ ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับอายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับตำแหน่ง และแผนกที่ปฏิบัติงาน รวมจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในงาน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร วารสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจในงาน โดยเฉพาะจากแนวคิดของ Smith, Kendall และ Hulin (1969, cited in Luthan, 1995)

2) กำหนดคำจำกัดความ และโครงสร้างเนื้อหาตัวแปรความพึงพอใจ ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ตามแนวคิดของ Smith, Kendall และ Hulin (1969, cited in Luthan, 1995)

3) สร้างข้อคำถามให้มีความสอดคล้อง และครอบคลุมความพึงพอใจ ในงานของพยาบาลวิชาชีพ และนำมาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ ข้อคำถามจำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วย ข้อความทั้งทางลบและทางบวก เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความคงเส้นคงวาในการตอบของผู้ตอบ และเร้าให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกตามที่เป็นจริงมากที่สุด แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

ด้านลักษณะงาน	จำนวน 12 ข้อ (ข้อ 1 – 12)
ด้านการได้รับค่าตอบแทน	จำนวน 8 ข้อ (ข้อ 13 – 20)
ด้านโอกาสก้าวหน้า	จำนวน 7 ข้อ (ข้อ 21 – 27)
ด้านการนิเทศ	จำนวน 10 ข้อ (ข้อ 28 – 37)
ด้านเพื่อนร่วมงาน	จำนวน 11 ข้อ (ข้อ 38 – 48)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดว่าข้อคำถามแต่ละข้อตรงตามความรู้สึกของผู้ตอบมากน้อยเพียงใด

เกณฑ์ที่กำหนดการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม มีดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวกจำนวน 35 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 12-15, 17-21, 24, 26-33, 35-39, 41, 42, 44, 45, 47, 48

คำตอบ

ใช่	ให้	5	คะแนน
ค่อนข้างใช่	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่ใช่	ให้	2	คะแนน
ไม่ใช่	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบ จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3, 5, 8, 10, 11, 16, 22, 23, 25, 34, 40, 43, 46

คำตอบ

ใช่	ให้	1	คะแนน
ค่อนข้างใช่	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่ใช่	ให้	4	คะแนน
ไม่ใช่	ให้	5	คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความยุติธรรมในองค์การ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร วารสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมในองค์การ โดยเฉพาะจากแนวคิดของ Folger และ Cropanzano (1998)
- 2) กำหนดคำจำกัดความ และโครงสร้างเนื้อหาตัวแปรความยุติธรรมในองค์การตามแนวคิดของ Folger และ Cropanzano (1998)
- 3) สร้างข้อคำถามให้มีความสอดคล้อง และครอบคลุมความยุติธรรมในองค์การ และนำมาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ข้อคำถามจำนวน 29 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคำถามทางลบ และข้อคำถามทางบวก แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านการกระจาย	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 1 – 5)
ด้านกระบวนการ	จำนวน 12 ข้อ (ข้อ 6 – 17)
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	จำนวน 12 ข้อ (ข้อ 18 – 29)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดย
ถือเกณฑ์ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบแบบ สอบถามมากที่สุด หรือทั้งหมด
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นส่วนมาก
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นบางส่วน
เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบ แบบสอบถามเพียงเล็กน้อย
ไม่เห็นด้วยเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

เกณฑ์กำหนดการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จำนวน 26 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-4, 6-12,
14-26, 28, 29

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5, 13, 27

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	ให้	5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนความยุติธรรมในองค์การ มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้ (ประคอง
กรรมสูตร, 2538: 77)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	ความยุติธรรมในองค์การระดับสูงที่สุด
3.50 – 4.49	ความยุติธรรมในองค์การระดับสูง
2.50 – 3.49	ความยุติธรรมในองค์การระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	ความยุติธรรมในองค์การระดับต่ำ
1.00 – 1.49	ความยุติธรรมในองค์การระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมความเป็นสมาชิกขององค์การ ผู้วิจัยสร้างขึ้น
เอง โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร วารสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมความเป็นสมาชิกขององค์การ โดยเฉพาะจากแนวคิดของ Organ (1991)

2) กำหนดคำจำกัดความ และโครงสร้างเนื้อหาตัวแปรพฤติกรรม
ความเป็นสมาชิกขององค์การ ตามแนวคิดของ Organ (1991)

3) สร้างข้อคำถามให้มีความสอดคล้อง และครอบคลุมพฤติกรรม
ความเป็นสมาชิกขององค์การของพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ และนำมาตรวจสอบความตรงตาม
เนื้อหาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ข้อคำถาม จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย ข้อความทั้งทางบวก
และทางลบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความคงเส้นคงวาในการตอบ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

พฤติกรรมทำให้ความช่วยเหลือ จำนวน 9 ข้อ (ข้อ 1 – 9)

พฤติกรรมคำนึงถึงผู้อื่น จำนวน 9 ข้อ (ข้อ 10 – 18)

พฤติกรรมความอดทนอดกลั้น จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 19 – 24)

พฤติกรรมทำให้ความช่วยเหลือ จำนวน 11 ข้อ (ข้อ 25 – 35)

พฤติกรรมความสำนึกในหน้าที่ จำนวน 15 ข้อ (ข้อ 36 – 50)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดย
ถือเกณฑ์ ดังนี้

ระดับแสดงพฤติกรรม

สม่ำเสมอ	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การเป็นประจำทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การบ่อยครั้ง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การนานๆ ครั้ง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การน้อยครั้ง
ไม่เคยปฏิบัติ	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การ

เกณฑ์กำหนดการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

ข้อความที่มีความหมายบวก จำนวน 39 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 -7, 9, 10, 12-16, 19, 20, 22-31, 33-38, 40-44, 46, 49

สม่ำเสมอ	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
นานๆ ครั้ง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบ จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8, 11, 17, 18, 21, 32, 39, 45, 47, 48, 50

สม่ำเสมอ	ให้	1	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
นานๆ ครั้ง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	ให้	5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การ มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538: 77)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การสูงที่สุด
3.50 – 4.49	มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การสูง
2.50 – 3.49	มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การปานกลาง
1.50 – 2.49	มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การต่ำ
1.00 – 1.49	มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การต่ำที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือทุกชุด และความเที่ยงของเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้ง 4 ตอน ที่ผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว พร้อมทั้งกรอบแนวคิดและโครงร่างวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนทั้งสิ้น 7 ท่าน (รายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกัน 5 ใน 7 ท่าน จากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาเครื่องมือ มีจำนวนข้อคำถามที่ปรับปรุง ดังนี้

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

เพิ่มเติมข้อคำถามเรื่องเพศ	1 ข้อ
ตัดข้อคำถามการปฏิบัติงานในตำแหน่ง	1 ข้อ
รวมมีข้อคำถาม	6 ข้อเท่าเดิม

แบบสอบถามความพึงพอใจในงาน

ปรับปรุงรูปแบบประโยค	2 ข้อ
ปรับสำนวนภาษาให้เข้าใจง่าย	1 ข้อ
รวมมีข้อคำถาม	48 ข้อเท่าเดิม

แบบสอบถามความยุติธรรมในองค์การ

ปรับสำนวนภาษาให้เข้าใจง่าย	5 ข้อ
ตัดข้อคำถามที่มีความหมายซ้ำกัน	2 ข้อ

ตัดข้อความที่วัดไม่สอดคล้องกับคำจำกัดความ	1 ข้อ
รวมมีข้อความ	29 ข้อ (เดิม 32 ข้อ)
แบบสอบถามพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กร	
เปลี่ยนข้อความให้เป็นข้อความเชิงบวก	1 ข้อ
เปลี่ยนข้อความให้เป็นข้อความเชิงลบ	1 ข้อ
ปรับสำนวนภาษา	3 ข้อ
รวมมีข้อความ	50 ข้อเท่าเดิม

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ได้นำไปทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยงต่อไป

2. การหาความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน จากโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronabach's alpha Coefficient) (ประคอง กรรณสูต, 2542: 46) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window version 9 (Statistical Package for the Social Science for window) และเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งหมดอีกครั้ง ด้วยวิธีเดียวกันได้ค่าความเที่ยงดังเสนอในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน ความยุติธรรมในองค์การ และ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การ

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	
	ทดลองใช้ (n = 30)	เก็บข้อมูลจริง (n = 361)
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในงาน	.84	.87
- ด้านลักษณะงาน	.71	.64
- ด้านการได้รับค่าตอบแทน	.62	.74
- ด้านโอกาสก้าวหน้า	.54	.60
- ด้านการนิเทศ	.82	.87
- ด้านเพื่อนร่วมงาน	.94	.89
ตอนที่ 3 ความยุติธรรมในองค์การ	.90	.93
- ความยุติธรรมด้านการกระจาย	.67	.67
- ความยุติธรรมด้านกระบวนการ	.90	.90
- ความยุติธรรมด้านการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	.78	.87
ตอนที่ 4 พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์การ	.92	.90
- การให้ความช่วยเหลือ	.78	.75
- การคำนึงถึงผู้อื่น	.66	.58
- ความอดทนอดกลั้น	.57	.60
- การให้ความช่วยเหลือ	.81	.84
- ความสำนึกในหน้าที่	.83	.74

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ทั้ง 15 แห่ง เพื่อขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งส่งโครงร่างวิทยานิพนธ์และตัวอย่างแบบสอบถามไปด้วย

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล โดยแนะนำตัวพร้อมอธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมสำเนาหนังสือที่ส่งถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการไปยังหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ทั้ง 15 แห่ง เพื่อส่งมอบให้แก่พยาบาลวิชาชีพ โดยผู้วิจัยชี้แจงคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามว่าเป็นพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหรือหน่วยงานที่ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดไว้แล้ว และขอความร่วมมือให้หัวหน้าหอผู้ป่วยจับสลากผู้ตอบแบบสอบถามจากพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยนั้นๆ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้แนบของสีน้ำตาลสำหรับบรรจุแบบสอบถามที่ตอบแล้ว และให้ผู้ตอบแบบสอบถามปิดผนึกก่อนส่งกลับคืนยังกลุ่มงานการพยาบาล และขอความร่วมมือกลุ่มงานการพยาบาลรวบรวมข้อมูลส่งกลับคืนถึงผู้วิจัยทางไปรษณีย์ จำนวน 13 แห่ง และมี 2 แห่งที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง คือ โรงพยาบาลราชบุรี และโรงพยาบาลระยอง รวมจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 380 ฉบับ

4. เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2545 ถึงวันที่ 12 มีนาคม 2545 รวมระยะเวลา 29 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 376 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.94 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่ง

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ไม่ตอบแบบสอบถาม 1 หน้า จำนวน 15 ฉบับ ดังนั้นจึงได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้น 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window Version 9.0 (Statistical Package for Social Science) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับตำแหน่งและแผนกที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent)

2. ข้อมูลความพึงพอใจในงาน ความยุติธรรมในองค์การ และพฤติกรรมความเป็นสมาชิกขององค์การ ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (S_k) และความโด่ง (K_u)

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานโดยรวมและรายด้านทั้งหมด 5 ด้าน คือ ลักษณะงาน การได้รับค่าตอบแทน การนิเทศ โอกาสก้าวหน้า และเพื่อนร่วมงาน กับ พฤติกรรมความเป็นสมาชิกขององค์การ ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สถิติคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยสถิติทดสอบที (t - test Statistic)

4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความยุติธรรมในองค์การโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการกระจาย ด้านกระบวนการ และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน กับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกขององค์การตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สถิติคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยสถิติทดสอบที (t - test Statistic)

เกณฑ์เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541: 316)

การแปลผล	
เมื่อค่า r เข้าใกล้ 1 (สูงกว่า .90)	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
เมื่อค่า r เข้าใกล้ 1 (ประมาณ .70 ถึง .90)	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
เมื่อค่า r เข้าใกล้ .50 (ประมาณ .30 ถึง .70)	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
เมื่อค่า r เข้าใกล้ .00 (ประมาณ .30 และ ต่ำกว่า)	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
เมื่อค่า r เป็น .00	ไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

ส่วนเครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะ
เพิ่มหรือลดลงตามกัน

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะ
เพิ่มหรือลดตรงข้ามกัน

5. วิเคราะห์หากกลุ่มพยากรณ์พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กร ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ดังนี้

5.1 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเกณฑ์

5.2 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่คำนวณได้ โดยการทดสอบค่าเอฟ (F - test)

5.3 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ (b) ในรูปคะแนนดิบ

5.4 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ (Beta) ในรูปคะแนนมาตรฐาน

5.5 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ของตัวพยากรณ์ โดยการทดสอบค่าที (t - test)

5.6 คำนวณค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

5.7 สร้างสมการพยากรณ์ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กร ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน